

Jaarverslag 2025

Van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer
in de Protestantse kerk in Nederland

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

Inhoud

VKB Kerkrentmeesters: In verbinding zijn! – Bestuursverslag 2025	3
Toelichting op de financiële positie en resultaten	7
Infographic VKB Kerkrentmeesters – resultaten boekjaar 2025	9
Bijlage 1 Secretarieel jaarverslag over 1 april - 31 december 2025	10

VKB Kerkrentmeesters: In verbinding zijn! – Bestuursverslag 2025¹

2025 stond voor VKB Kerkrentmeesters in het teken van 'In verbinding zijn', met focus op regionalisering en belangenbehartiging als pijlers van ons meerjarenbeleidsplan 'Samen Sterk de Toekomst in'. '2025' was bovendien een bijzonder jaar doordat het verenigingsjaar – conform de nieuwe statuten – eenmalig een verkort boekjaar kende van negen maanden (1 april tot en met 31 december 2025), als stap naar de overgang naar een regulier boekjaar vanaf 2026. Ondanks het verkorte boekjaar van negen maanden realiseerden we concrete stappen in het versterken van netwerken en in de ondersteuning van kerkrentmeesters. De transitie naar 11 regionale teams zonder bestuurlijke verplichtingen werd verder verstevigd, terwijl we signalen uit de regio's vertaalden naar praktische tools en advisering.

Ten opzichte van de voorgaande jaren hebben we in 2025 extra ingezet op de belangenbehartiging van kerkrentmeesters door deelname aan klankbordgroepen en projecten binnen de kerk (Regionale Kerkelijke Bureaus, Lokale Geldwerving, Kerkbreed Gesprek (n.a.v. de discussie over de afdrachtsystematiek), en de implementatie Ambtsvisie), maar ook projecten buiten de kerk, waaronder de toetreding van de directeur aan het Programma Toekomst Religieus Erfgoed (PTRE) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en de diverse consultaties rondom het thema kerkgebouwen en de toegenomen regeldruk vanuit nieuwe en aangescherpte overheidswetgeving. Juist door op diverse plekken aanwezig te zijn, konden we de verbinding met de lokale kerkrentmeesters, direct vertalen naar inspraak ten behoeve van onze leden.

Samenstelling bestuur

VKB Kerkrentmeesters kent een bestuur van zeven bestuursleden, waarvan minimaal drie leden op voordracht van de ledenraad gekozen worden. De overige leden worden voorgedragen door het bestuur. De Ledenraad met vertegenwoordigers (twee leden uit elk van de elf regio's) vanuit de leden is het hoogste orgaan van de Vereniging. Het bestuur is namens de ledenraad belast met de uitvoering van de dagelijkse gang van zaken en verantwoordelijk voor de aansturing van het bureau van de vereniging.

Bestuurssamenstelling op 31 december 2025

- drs. F.H. (Rik) Buddenberg, voorzitter
- mr. P. (Piet) van den Boogaart, secretaris en 2e penningmeester
- drs. H. (Huib) van der Burg, 1e penningmeester
- ir. G.G. (Gerben) van Dijk, vice-voorzitter
- dhr. L. (Lars) Kramer, lid
- drs. A.J. (André) Lorier RC, lid
- mevr. K.H. (Karin) Sommer-de Vries, 2e secretaris

Bestuurlijke wijzigingen

In 2025 zijn de nodige stappen gezet in de voorbereiding van een zorgvuldige bestuursopvolging in 2026, aangezien twee leden zullen terugtreden. Karin Sommer-de Vries neemt het secretariaat over van Piet van den Boogaart. André Lorier zal het penningmeesterschap van Huib van der Burg overnemen. De werving van nieuwe bestuursleden werd in de zomer gestart en heeft een nieuw bestuurslid opgeleverd in de persoon van Dienneke van Os, kerkrentmeester in Oegstgeest.

Voorzitter Rik Buddenberg is door de kleine synode benoemd tot lid van de tijdelijke commissie Georganiseerd Overleg (tGO) voor de implementatie van de ambtsvisie, wat ook de bestuurlijke betrokkenheid bij de landelijke kerk verder onderstreept.

Governance VKB Kerkrentmeesters

De nieuwe statuten (gepasseerd 26 maart 2025) borgen de regionale structuur met 11 teams als aanspreekpunten voor leden. Het bestuur vergaderde 7 keer (4 fysiek, 3 digitaal: 7 april Dordrecht, 19/26 mei digitaal, 28 augustus in Leusden, 8 september/24 november Nijkerk, 13 oktober digitaal).

---

¹ Door de wijziging van het boekjaar in de nieuwe statuten beslaat het boekjaar 2025 slechts negen maanden: van 1 april 2025 tot en met 31 december 2025. Per 1 januari 2026 lopen kalender- en boekjaar weer gelijk.

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

De Ledenraad in dit verkort boekjaar kwam tweemaal bijeen (14 juni en 1 november in Nijkerk) en deze vergadering werd voor wat betreft de financiële stukken door de Auditcommissie van de Ledenraad voorbesproken. De Communicatieraad kwam twee keer bijeen om mee te denken over de communicatiestrategie. De bestuurlijke commissies (mensen, gebouwen, begraafplaatsen, orgelzaken) bleven actief; bestuurs- en commissieleden leverden inbreng in PKN-gremia zoals CIO-K en GOP/GOM, maar ook in de Ledenraad van verzekeraar Donatus, en in het bestuur van de LOB (Landelijke Organisatie voor Begraafplaatsen). Sinds 2022 is er ook een bestuurlijke samenwerking op het thema Toekomstgericht kerkbeheer met het bestuur van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. De regiegroep op deze samenwerking kwam dit jaar tweemaal bijeen om de thema's geldwerving, gebouwen, training en toekomstgericht kerkbeheer te bespreken.

Een mijlpaal in de governance van onze vereniging was het passeren van de nieuwe statuten op 26 maart 2025 bij notaris mr. E.M. van Dorst-Dijkers te Dordrecht. De transitie van negen afdelingen naar elf VKB Teams – zonder bestuurlijke verplichtingen – heeft nu ook zijn juridische vertaling gekregen. Ook het directiestatuut is in 2025 herzien als uitvloeisel van de statutenwijziging. Na een zorgvuldig proces, waarbij de secretaris een overzichtelijk stuk opstelde, is het directiestatuut definitief vastgesteld en beschikbaar gemaakt via de website.

De ledenraad is in een nieuwe samenstelling bijeengekomen en functioneert volgens de nieuwe governance als gekozen orgaan dat dicht bij de leden staat en als klankbord voor het beleid. Op 14 juni 2025 vond de overdracht plaats van de oude naar de nieuwe ledenraad, waarbij afscheid werd genomen van ruim twintig oud-afdelingsbestuurders en oud-ledenraadsleden. De regionale structuur van elf regio's, elk met als uitgangspunt tien contactpersonen die als oren en ogen van de VKB fungeren, is in 2025 volledig operationeel geworden. De gesprekken met de regionale contactpersonen zijn gerapporteerd aan de ledenraad van november en geven waardevolle inzichten in wat er leeft in de achterban.

Bureau in Dordrecht en nieuw kantoor in 2026

Het bureau in Dordrecht (5,67 fte op 31-12-2025) bleef ook in 2025 de motor achter de dienstverlening van de vereniging. In de verslagperiode nam Nelline Breukhoven-van Liere, medewerker financiële administratie, afscheid. De administratie wordt sinds haar vertrek uitgevoerd door Bureau Code7 uit Emmen. Per 1 juli 2025 trad Rhodé Visser in dienst als office manager. De dagelijkse leiding is in handen van directeur drs. J.E. (Joost) Schelling, die het jaar samenvattend omschreef als een periode van toegenomen zichtbaarheid en een veranderde uitstraling van het bureau.

Het huurcontract van het VKB-kantoor in Dordrecht loopt per 1 juni 2026 af. Het bureau heeft de huurovereenkomst pro forma opgezegd en is actief op zoek naar een geschikte locatie in de omgeving. De keuze is gevallen op een flexibele, volledige kantooroplossing in Gorinchem. Het ontzorgen van het team en het uitbouwen van faciliteiten (vergaderfaciliteiten, loket- en baliefunctie, moderne werkplekken) stonden bij deze keuze centraal. Ten slotte viel de keuze voor buiten Dordrecht aangezien de bereikbaarheid van Dordrecht de komende jaren vanwege brugrenovaties zwaar onder druk komt te staan. Omdat alle medewerkers ten noorden en ten oosten van Dordrecht wonen, is dit een verdedigbare keuze. Per 1 mei 2026 zal het team vanuit Gorinchem werken en zal het kantoor in Dordrecht leeg worden opgeleverd.

Samenwerking met de Dienstenorganisatie PKN

De samenwerking met de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland, vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst van 2022 rondom Toekomstgericht Kerkbeheer (TGKB), is in 2025 op een aantal thema's vertaald in concrete uitvoeringsplannen. Rondom geldwerving en de toekomstbestendige dienstverlening via regioteams zijn de samenwerkende partijen in de regiegroep (met Rik Buddenberg en Joost Schelling namens de VKB) nader met elkaar in gesprek gegaan. Rondom de discussie over de nieuwe grondslagen voor het kerkrentmeesterlijk quotum en de afdracht aan de solidariteitskas kwamen de belangen van VKB en Dienstenorganisatie niet altijd overeen. De VKB heeft in deze discussie een onafhankelijk en kritisch geluid laten horen, waarbij zij ook de jaarrekening 2024 van de PKN heeft geanalyseerd en haar bevindingen bij het moderamen van de Generale Synode onder de aandacht heeft gebracht. De samenwerking werd in 2025 ook op de proef gesteld door de discussie over de nieuwe grondslagen voor het kerkrentmeesterlijk quotum en de solidariteitskas. Het daaropvolgende gesprek met het bestuur van de kerk, waarbij onder meer de preses van de synode aanwezig was, werd als kwalitatief

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

goed en constructief ervaren. Inmiddels is duidelijk geworden, als gevolg van de bestuurlijke crisis binnen de Dienstenorganisatie, dat de signalen die de VKB onder de aandacht heeft gebracht, helaas in lijn met de werkelijkheid waren. Omdat de samenwerking voor nu en de nabije toekomst van groot belang voor de gehele kerk is, denkt en werkt de VKB actief mee aan het herstel van het vertrouwen in de bovenplaatselijke kerkorganisatie, o.a. door deelname aan het kerkbreed gesprek en online consultaties met ouderling-kerkrentmeesters uit de Generale Synode.

Aantal leden en betrokkenheid

Per 31 december 2025 waren 1349 colleges van kerkrentmeesters als lid bij de VKB aangesloten. Net als voorgaande jaren is er een beperkte daling, die samenhangt met fusies van Protestantse gemeenten. Het percentage VKB-leden ten opzichte van het totale aantal PKN-gemeenten blijft daarmee constant rond de 93%, waardoor de VKB een representatieve stem blijft in kerk en samenleving. De betrokkenheid van individuele kerkrentmeesters is in 2025 gegroeid. De VKB-app telde per 31 december 2.697 actieve gebruikers, met gemiddeld circa 32 berichten per maand.

Zie voor de overige resultaten over 2025 de infographic op pagina 9.

Overzicht activiteiten en doelstellingen jaarplan 2025

De kernpunten van het jaarplan 2025 *'In verbinding zijn'* waren gegroepeerd rond drie verbindinglijnen: met de regio's, met elkaar en met de omgeving. Hieronder een terugblik per thema.

1) In verbinding met de Regio – inrichten van de nieuwe structuur

De regionale structuur heeft in 2025 haar eerste echte praktijkjaar doorlopen. Met 110 contactpersonen verspreid over alle regio's zijn de oren en ogen van de VKB in het land aanwezig. In 2025 zijn in totaal 14 regiobijeenkomsten georganiseerd, met in totaal 475 deelnemers. Deze bijeenkomsten combineerden inspiratie en ontmoeting met het delen van praktische tools op de thema's exploitatie kerkgebouwen, toekomstgericht kerkbeheer en samenwerken rond kerkrentmeesterlijke taken. De twee bijeenkomsten van de Ledenraad kregen inhoudelijke besprekingen, zodat er niet alleen informatie vanuit het bestuur wordt gepresenteerd (begroting, jaarplan, jaarrekening), maar ook kennis wordt gedeeld, en informatie wordt opgehaald. Concreet kreeg dit gestalte door een inhoudelijk gesprek over de pastorie- en domicilieplicht, de presentatie van de winnaars van de VKB Marsh Mercer Award 2025 en door de lezingen over *Samen sterk: veranderingen verleden, heden en toekomst* met Dr. Hanna Ploeg-Bouwman (*veranderperspectief*), Maarten Ploeg MSc (*casus uit de praktijk van de Domkerk*) en Tabitha van Krimpen (*beeld van een twintiger*). Dit alles gevolgd door een bespreking van de ledenraadsleden met de inleiders.

De gesprekken met regionale contactpersonen zijn gerapporteerd en de uitkomsten zijn gedeeld met de ledenraad als input voor verdere beleidsontwikkeling. Ook voor 2026 staat een nieuwe belronde en een serie regionale bijeenkomsten gepland. Elke regio heeft inmiddels een vaste VKB-adviseur als aanspreekpunt. Daarnaast onderhouden de adviseurs van het bureau ook actief contacten met de classispredikanten en de FIBA's die de CCBB in hun regio ondersteunen en adviseren. De gesprekken met de regionale contactpersonen hebben waardevolle signalen opgeleverd over de behoeften en uitdagingen in de praktijk van het lokaal kerkbeheer. Afnemende bestuurskracht, vraagstukken rond personele inzet en de druk op gebouwen en financiën zijn terugkerende thema's. Deze signalen hebben zowel de beleidscommissie Mensen als de strategische agenda van het bestuur gevoed.

Een mooie vorm van de samenwerking op kerkrentmeesterlijke taken zijn de pilots rond de Regionale Kerkelijke Bureaus. Bij dit landelijke project zijn ook de dienstenorganisatie van de PKN en de aanbieder Kantoor Kerkelijke Administraties betrokken. Inmiddels worden op negen plekken concrete stappen gezet; in Groningen en Salland gaan de pilots in 2026 richting implementatie. Doel is om te leren hoe bureaus kunnen samenwerken om de kwaliteit en continuïteit van het kerkrentmeesterlijk werk te borgen, ook bij afnemende capaciteit lokaal. De resultaten van deze pilots worden in 2026 uitgewerkt naar een breder toepasbaar ondersteuningsmodel.

2) In Verbinding met Elkaar – kerkrentmeesters onderling

De VKB-app telt per 31 december 2025 2.697 actieve gebruikers. Dat is een groei van 632 gebruikers ten opzichte van vorig jaar. Hoewel de ambitie voor eind 2025 op 3.000 gebruikers lag, is de groei substantieel en bevestigt zij het belang van de app als platform voor kennisdeling en onderlinge verbondenheid. Met gemiddeld 32 berichten per maand is de app een levendig medium geworden in het dagelijks werk van kerkrentmeesters. In 2025 zijn 18 webinars georganiseerd met in totaal 1.083 deelnemers.

De webinar kalender is steeds nauwer afgestemd op de jaarkalender van een college van kerkrentmeesters, zodat het aanbod aansluit op actuele behoeften. Samenwerking met de Dienstenorganisatie en VKB-partners blijft hierin een vaste pijler. In het najaar is de jaarkalender aangepast en digitaal te raadplegen en aan de eigen situatie toe te passen: www.kerkrentmeester.nl/jaarkalender.

Het magazine Kerkbeheer had per 31 december 2025 3.947 abonnees. Het blad verschijnt in 2025 in zijn 7e jaargang en wordt aangevuld met digitale communicatielijnen zoals de podcast en de webinars.

In 2025 is in Kerkbeheer ook aandacht besteed aan het thema onderscheidingen voor kerkrentmeesters, waarmee 278 onderscheidingen in beeld zijn gebracht. Een onderscheiding lichtten we in het bijzonder uit: Op 26 november 2025 werd de VKB-erepenning uitgereikt aan de heer G.L. (Gerrit) Westerveld te Waalwijk, als blijk van waardering voor zijn jarenlange inzet voor de VKB, regionaal en landelijk.

De podcast Collectieve Wijsheid bereikte in 2025 866 unieke luisteraars, met gemiddeld 84 unieke luisteraars per maand. De podcast draagt bij aan kennisdeling en profilering van de VKB op de langere termijn.

3) In Verbinding met de Omgeving

Op 14 juni 2025 werd de VKB MarshMercer Award na jaren afwezigheid uitgereikt tijdens de ledenraadsvergadering te Nijkerk. Het thema '*In verbinding (kerk) zijn*' leverde een record van 19 hoogwaardige inzendingen op – het hoogste aantal in tien jaar. Dat maakte het de jury bestaande uit Rijksbouwmeester Francesco Veenstra, Joy van der Knaap en Allard Bolland (Marsh Mercer Benefits) en bestuursleden Karin Sommer-de Vries en Gerben van Dijk (voorzitter) knap lastig. De eerste prijs ging naar Amsterdam-Noord, de tweede naar Krimpen aan den IJssel en de derde naar Ridderkerk-Bolnes; eervolle vermeldingen waren er voor Rotterdam Koningskerk en Haarlem Noord. In nummer #4 van Kerkbeheer en in de podcast werd uitgebreid aandacht geschonken aan de prijswinnaars.

De uitkomsten van het in 2024 gestarte onderzoek naar het beheer van kerkelijke begraafplaatsen zijn in 2025 vertaald naar concrete vervolgstappen en mogelijkheden voor dienstverlening. De resultaten werden positief ontvangen door het bestuur en de ledenraad. Tevens zijn de gesprekken geopend met de LOB en met digitale aanbieders om te komen tot een concreet dienstverleningsaanbod. Rondom kerkgebouwen bleef de VKB actief in de trajecten Duurzaam Luthers, het kerkenfonds en bij de drie SBKG'en betrokken. Vanuit het Programma Toekomst Religieus Erfgoed (PTRE) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) heeft de VKB geparticipeerd in de onderzoeken naar nieuwe beheervormen, het onderzoek naar maatschappelijke functies voor dorpskerken en naar nieuwe gebruikers van kerkgebouwen, wanneer deze overgaat naar internationale geloofsgemeenschappen. Hierin trekt de VKB nog altijd actief op met SKIN Nederland. Ten slotte draait de VKB samen met de Federatie van Diaconieën mee in de klankbordgroep GROND, het multidisciplinaire project van de Protestantse Theologische Universiteit (PThU).

4) Belangenbehartiging

Belangenbehartiging was in 2025 een van de meest zichtbare rollen van de VKB. De discussie over de nieuwe grondslagen voor het kerkrentmeesterlijk quotum en de afdracht aan de solidariteitskas – die al in het najaar van 2024 hoog opliep – vergde ook in 2025 veel aandacht van bestuur en directie. De VKB sprak zich deze zomer duidelijk uit over de financiën van de kerk, schreef een brief aan het moderamen van de Generale Synode over haar bevindingen bij de financiële transparantie van de PKN-jaarrekening 2024. Ook vond er een gesprek plaats tussen de projectleider Kerkbreed Gesprek ds. Arie van der Maas en het bestuur VKB over de inrichting van het gesprek over de bovenplaatselijke ondersteuning van de lokale gemeente. In de zomer presenteerde de VKB in Kerkbeheer de belangrijkste uitkomsten van het vervolgonderzoek Vermogen Werkzaam. Deze uitkomsten zijn ook aan het Kerkbreed gesprek meegegeven. Het kerkbrede gesprek over quotum, solidariteitskas en werkzaam vermogen is gepland voor het eerste halfjaar van 2026,

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

met besluitvorming in de Generale Synode van november 2026. De VKB staat klaar om haar leden in dit proces te blijven ondersteunen en vanuit een positief kritische houding te vertegenwoordigen.

Toelichting op de financiële positie en resultaten

Het boekjaar 2025 was voor de VKB in financiële zin een prima jaar en liep voor een heel groot deel conform de verwachting van de opgestelde begroting, waarin een klein negatief resultaat (- € 12.000,-) was begroot en uiteindelijk een negatief operationeel resultaat van -€ 14.778,-. Toch pakten met name de inkomsten over 2025 gunstiger dan begroot uit door vooral 1) hogere advertentie-inkomsten Kerkbeheer, 2) hogere omzet op de onderscheidingen (wel minder marge door gestegen goudprijs) en 3) meer inkomsten uit betaalde dienstverlening (overige baten).

Er waren ook een paar hogere uitgaven dan begroot, namelijk: 1) de kosten voor de regiobijeenkomsten (onderdeel van de projectkosten); 2) hogere uitgaven op de apparaatskosten als gevolg van: a) extra uitgaven op ICT (o.a. door hogere licentiekosten), b) de uitbesteding van de administratie en c) de extra inzet op communicatie; en 3) meerkosten voor huisvesting door een flinke naheffing als gevolg van de koude winter van 2023. Maar een aantal andere onderdelen viel iets gunstiger uit, zodat we per saldo niet ver van de begroting zijn geëindigd.

In de ledenraad van 1 november 2025 is besloten dat er onttrekkingen konden plaatsvinden aan de regionale reserves ten behoeve van de activiteiten in deze regio's. De bedragen waren als volgt: Friesland, Gelderland en Zuid Holland elk € 2.500 en de overige regio's € 1.500. In totaal derhalve € 16.500,-. Tevens besloot de Ledenraad de reserve die ontstond als gevolg van de opheffing van de SBKG Randstad Utrecht ten bedrage van €12.933 te laten vrijvallen en toe te voegen aan de geormerkte provinciale reserves voor Noord- en Zuid-Holland en wel voor bedragen van respectievelijk € 4.000,- en € 8.933,-. Deze reserves zijn daardoor toegenomen met € 2.500,- respectievelijk € 6.433,-.

De exacte stand van alle reserves is opgenomen in de jaarrekening onder de toelichting op de passiva. Op de staat van baten en lasten werkt dit als volgt uit: er is een onttrekking van € 12.933,- aan de reserve SBKG Randstad/Utrecht. Dit bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve afdelingen, waaraan tevens € 16.500 is onttrokken, zodat er per saldo een onttrekking is van € 3.567,-. Daarmee bedraagt het netto resultaat in het afgelopen jaar € 1.722,-, hetgeen is geboekt ten laste van de continuïteitsreserve.

Penvoerderschap Vermogen Werkzaam

Tezamen met de Federatie van Diaconieën en Kerk in Actie heeft de VKB een onderzoek uitgevoerd naar een concreet vervolg op de nota Werkzaam Vermogen zoals deze door de synode in juni 2020 is aangenomen. De stuurgroep van dit project heeft daartoe een toekenning verworven van de commissie Steunverlening. De VKB treedt op als penvoerder van dit project, waarvoor een externe projectleider is aangesteld, die uit deze toekenning betaald is. Het project liep van februari tot en met november 2024, en is nog verlengd tot mei 2025. Inmiddels is het project met een positief resultaat afgerond.

De vergoeding voor het project was deels al aan de VKB betaald en wordt in deze jaarrekening verantwoord als een vooruit ontvangen bedrag op de balans. Omdat het definitieve besluit over de afrekening nog niet heeft plaatsgevonden, staat eind 2025 het resterende bedrag nog op de balans. In boekjaar 2026 zal het definitief worden verantwoord en daarmee het penvoerderschap zijn afgesloten.

Vooruitblik 2026

Na balansdatum is aan het licht gekomen dat de pensioengrondslag van alle medewerkers die na 1 november 2022 in dienst zijn getreden niet goed is bepaald. Dit kon aan het licht komen, omdat het bureau per 1 januari 2026 een nieuwe salarisadministratieverwerker heeft. Hierdoor is er teveel pensioen afgedragen en per saldo dus ook te weinig netto loon uitbetaald. Het pensioenfonds (PFZW) is hiermee inmiddels bekend en er wordt mede in goed overleg met de betrokkenen nagegaan, hoe dit rechtgezet kan

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

worden. De financiële gevolgen zijn naar verwachting niet van dien aard dat hiervoor een voorziening moet worden getroffen.

Inhoudelijk richt de VKB zich in 2026 op de verdere versterking van de regionale aanwezigheid en het verdiepen van de relatie met de leden, onder de titel '**Samen sterk de toekomst in**'. Een nieuwe serie regionale bijeenkomsten is gepland, en voor het eerst in jaren geldt weer een volledig kalenderjaar als boekjaar. Op 15 januari 2026 vond een expertmeeting plaats in Doorn, gewijd aan de vraag welke aanpak bijdraagt aan het behoud van de vitaliteit van de gemeente te midden van bestuurlijke en financiële druk. Deze expertmeeting is op initiatief van de VKB gehouden maar daarvoor zijn nadrukkelijk belangrijke stakeholders op dit thema uitgenodigd om hier een goede impuls aan te geven. Het kantoor in Dordrecht zal verder in mei 2026 verhuizen naar Gorinchem. Een nieuwe plek, maar met vertrouwde inzet voor het kerkbeheer. Daarover meer in het verslag over 2026.

Zo gaan we hoopvol verder, onder de zegen van onze God.
Samen Sterk voor de Kerk!

drs. F.H. Buddenberg, voorzitter
K.H. Sommer-de Vries, secretaris

Infographic VKB Kerkrentmeesters – resultaten boekjaar 2025

Bijlage 1 Secretarieleel jaarverslag over 1 april - 31 december 2025

Opsteller: mr. P. (Piet) van den Boogaart, secretaris

Bestuurssamenstelling op 31 december 2025:

drs. F.H. (Rik) Buddenberg, voorzitter
mr. P. (Piet) van den Boogaart, secretaris
drs. H. (Huib) van der Burg, penningmeester
ir. G.G. (Gerben) van Dijk, tweede voorzitter
L. (Lars) Kramer
drs. A.J. (André) Lorier RC
K.H. (Karin) Sommer-de Vries

Vergaderingen bestuur

Het bestuur kwam in de verslagperiode 7 keer voor een vergadering bij elkaar en wel op

- 7 april 2025 – fysiek in het VKB-kantoor te Dordrecht
- 19 mei 2025 – digitaal
- 26 mei 2025 – digitaal
- 28 augustus 2025 – fysiek te Leusden
- 8 september 2025 – fysiek te Nijkerk
- 13 oktober 2025 – digitaal
- 24 november 2025 – fysiek te Nijkerk

Er was dus vier keer een fysieke bijeenkomst en drie keer werd er via MS Teams vergaderd.

Dit secretarieel jaarverslag gaat over de laatste negen maanden van het jaar 2025. Het beslaat dus de periode april tot en met december. Deze verkorte periode houdt verband met het wijzigen van het verenigingsjaar in kalenderjaar in de nieuwe statuten van onze vereniging. Deze statuten zijn namelijk op 26 maart 2025 gepasseerd bij mr. E.M. van Dorst-Dijkers, notaris te Dordrecht.

Behandelde onderwerpen

Er zal in dit onderdeel van het jaarverslag een overzicht worden gegeven over de onderwerpen die in de aangegeven periode in de bestuursvergaderingen zijn behandeld. Per vergadering wordt dit op hoofdlijnen beschreven.

Vergadering maandag 7 april 2025

Voor deze bestuursvergadering waren wij te gast in het VKB-kantoor te Dordrecht. Er was een ontmoeting met de medewerkers van de VKB. Na de opening van de bijeenkomst door de directeur, Joost Schelling, was er een kennismaking met elkaar aan de hand van de vraag *“Wat was voor jou het VKB-hoogtepunt van het afgelopen jaar 2024.”* Hierna volgde een presentatie over *Toekomstgericht Kerkbeheer* door Bart de Jong en Lars Kramer. Vervolgens gaf Jetze Kempenaar een presentatie over het onderzoek met betrekking tot de *Kerkelijke Begraafplaatsen*. De centrale vraag in dit onderzoek was: *Hoe kunnen kerkelijke gemeenten ondersteund worden in het goed beheren van kerkelijke begraafplaatsen?*

Na de maaltijd met het team en de bestuursleden van VKB Kerkrentmeesters werd de agenda vervolgd. Bij de persoonlijke mededelingen meldde de directeur dat het huurcontract van het VKB-kantoor per 1 juni 2026 afloopt. In verband daarmee heeft hij het voornemen om de huurovereenkomst pro forma per 1 juni 2025 op te zeggen. Er wordt uitgezien naar een geschikte locatie in de omgeving en maakt een procesplan. Bij het themaveld <gebouwen> wordt gemeld dat bij Luthers Vastgoed gedacht wordt om daarvoor een Lutherse stichting op te richten.

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

Bij het themaveld <mensen> is er overleg geweest over de nadere uitwerking van de ambtsvisie, waarbij de pastorie- en domicilieplicht zijdelings ter sprake kwam. Over deze pastorie- en domicilieplicht wordt een notitie opgesteld. Deze notitie zal als belangrijk punt bij de ledenraad van 14 juni 2025 besproken worden. Tevens wordt besloten om in het strategisch beraad van het bestuur stil te staan bij het toekomstige werkklimaat van de professionals in de kerk.

Er wordt mondeling verslag gedaan met de directie van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland over het IPSOS-rapport. Het idee van de classisteams gaat de Dienstenorganisatie uitgebreid neerzetten.

Tot slot van deze bestuursvergadering geeft de directeur een update over de grondslagen discussie met betrekking tot het quotum en de solidariteitskas, het kerkbreed gesprek dat georganiseerd gaat worden en het gesprek dat er is geweest met het bestuur van de Dienstenorganisatie.

Vergadering maandag 19 mei 2025

Dit is een ingelaste vergadering om het financieel jaarverslag 2024 in concept vast te stellen. Het overleg vindt digitaal plaats. Tevens worden de voorgestelde resultaatbestemmingen besproken. Er wordt vastgesteld dat het boekjaar 2024 een goed jaar was. De reservepositie is toegenomen, mede door de overdracht van de regionale gelden.

Voorafgaand aan dit punt wordt gemeld dat de hoofdeconoom van het bisdom Breda de nieuwe voorzitter van de ledenraad van Donatus is geworden. Verder wordt er een update over Duurzaam Luthers gegeven. Aanvankelijk leek het te gaan over het oprichten van een stichting voor Lutherse Gebouwen, maar inmiddels gaat het gesprek ook over de inzet van middelen.

Tot slot van deze vergadering wordt stilgestaan bij de agenda van het overleg van de regiegroep Dienstenorganisatie-VKB. Daarnaast wordt nog ingegaan op de werving van nieuwe leden van de ledenraad. Er zijn nog enkele vacatures. Verder licht de directeur het programma voor de komende regionale bijeenkomsten van de VKB toe.

Vergadering maandag 26 mei 2025

Na de opening van deze digitale vergadering was er een kennismaking met de bestuursleden van SKIN: Rhoinde Dorth, voorzitter van het bestuur, en Hedwig Komproe, bestuurslid, en de directeur van SKIN Madelon Grant. Er zijn twee thema's waarover SKIN met de VKB in gesprek wil. Het ene thema is: hoe kunnen we drempels wegnemen zodat er meer kerken voortgezet gebruik kunnen worden via een migrantenkerk. Het tweede thema is het starten van een pilot in- en uitgroeimodel voor een migrantengemeenschap. Hoe verwerft men een kerkgebouw voor de migrantengemeenschap? Afgesproken wordt dat de directeur van de VKB en de directeur van SKIN hierover nader met elkaar zullen doorspreken.

Er wordt verslag gedaan van het eerste juryberaad voor het toekennen van de Award. Vijf kerkelijke gemeenten zijn genomineerd. De plaatsen 4 en 5 krijgen een eervolle vermelding. De plaatsen 1 tot en met 3 krijgen een prijs. De uitreiking van de Award vindt plaats tijdens de ledenraad van 14 juni 2025.

Hierna wordt uitgebreid stilgestaan bij de notitie over de pastorie- en domicilieplicht. De gemaakte opmerkingen zullen verwerkt worden. Als conclusie mag vastgesteld worden dat de invoering van de nieuwe ambtsvisie een mooi moment is om de pastorie- en domicilieplicht af te schaffen. De bijgestelde notitie zal ter bespreking worden aangeboden aan de ledenraad.

Tot slot van deze vergadering wordt opgemerkt dat met bijna alle kandidaten voor de ledenraad is gesproken. Alle leden (*colleges van kerkrentmeester*) zullen over de voordrachten geïnformeerd worden en kunnen tot 12 juni 2025 eventueel bezwaar maken. Tijdens de ledenraad zal afscheid genomen worden van ongeveer 20 regionale bestuursleden en aftredende ledenraadsleden.

Bij de rondvraag meldt de directeur dat er wellicht een nieuwe medewerker aangesteld zal kunnen worden.

Vergadering donderdag 28 augustus 2025

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

Deze vergadering staat in het teken van een speciale bijeenkomst van het bestuur om een strategisch beraad te hebben over onderwerpen die de komende periode belangrijk zijn. Als plaats van samenkomst is deze keer voor het landgoed ISVW (*Internationale School voor Wijsbegeerte*) te Leusden gekozen.

In het ochtendgedeelte wordt uitgebreid van gedachten gewisseld met de leden van de beleidscommissie mensen (BCM). Het thema dat centraal staat is: proactief beleid rond personele inzet voor vitale kerkplekken. Voor de bespreking is een oplegnotitie gemaakt met vier thema's: vitaliteit van geloofsgemeenschappen, bestuurlijke kracht en steunstructuren, navigeren op data, visie en signalen, en personele inzet en regionale samenwerking. De gehele bespreking is bedoeld als voorbereiding voor het organiseren van een expertmeeting in november 2025 of medio januari 2026, waarvoor breed zal worden uitgenodigd. Aan het begin van het middagedeelte wordt het verzoek behandeld om de heer G.(Gerrit) L. Westveld op een bijzondere wijze te eren voor de vele verdiensten die hij voor de VKB, zowel regionaal als landelijk, heeft gehad. Er wordt besloten om hem de erepenning VKB toe te kennen.

Vervolgens wordt stilgestaan bij de toekomstbestendigheid van VKB Kerkrentmeesters. Dit is onderverdeeld in: (a) verduurzaming financieringsmodel/verdienmodel, (b) regionale inbedding van de vereniging en (c) samenstelling bestuur en ledenraad in de komende jaren.

Hierna komt de voorbereiding van het gesprek met de projectleider A. (Arie) P. van der Maas over de uitgangspunten voor het quotum, de solidariteitskas, het kerkbrede gesprek en werkzaam vermogen aan de orde.

Vergadering maandag 8 september 2025

Het bestuur vergadert deze dag fysiek te Nijkerk in het vergadercentrum De Schakel aan de Oranjelaan 10. Na de opening en het vaststellen van de agenda worden de notulen van de vergaderingen van 19 en 26 mei 2025 behandeld. Tevens wordt het verslag van de strategiebijeenkomst van 28 augustus 2025, zowel van het ochtend- als het middagedeelte vastgesteld. Verder wordt akkoord gegaan met de herbenoeming van C.W. (Kees) van Tilborg tot bestuurslid van het LOB (*Landelijk Overleg Begraafplaatsen*).

Gemeld wordt dat er een afvaardiging van SBKG (*Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen*) Zuid-Nederland op het kantoor van de VKB is ontvangen en dat er gesproken is over de afnemende bestuurskracht van deze organisatie. Er zijn diverse opties verkend om dit op te lossen. Afgesproken is dat de directeur VKB nader overleg zal hebben met de coördinator van SBKG Zuid-Nederland.

Bij het themaveld <geld> wordt meegedeeld dat de begroting 2026 opgesteld gaat worden. De jaarcijfers over 2025 kunnen pas medio mei 2026 beoordeeld worden door de accountant. In de ledenraad van maart 2026 kunnen de jaarcijfers onder voorbehoud vastgesteld worden. De kwartaalcijfers over april tot en met juni 2025 worden doorgenomen. De directeur geeft daarbij een toelichting en meldt dat nog niet alle financiële gegevens verwerkt zijn.

Naar aanleiding van de jaarrekening 2024 van de Protestantse Kerk in Nederland heeft de penningmeester met assistentie van twee andere bestuursleden een analyse gemaakt van deze jaarrekening. De zorg wordt uitgesproken dat de cijfers weinig transparant zijn. Ook is er weinig continuïteit in de opstelling van de cijfers en de grafieken van de voorgaande jaren.

Er wordt stilgestaan bij de rapportage met betrekking tot de gesprekken met de regionale contactpersonen. De ledenraad zal uitgenodigd worden om te reageren op de uitkomsten van de gesprekken met de regionale contactpersonen. De directeur licht het programma voor de laatste regionale bijeenkomsten toe.

In verband met de statutenwijziging moest ook het directiestatuut gewijzigd worden. De secretaris heeft de wijzigingen in een overzichtelijk stuk weergegeven. Het bestuur gaat akkoord met de voorgestelde veranderingen.

Als laatste punt van deze vergadering is de ontmoeting met A.P. (Arie) van der Maas over het kerkbreed gesprek en de ambtsvisie. De bespreking met elkaar gaat over de problematische invoering van de nieuwe heffingsregelingen voor quotum en solidariteitskas. Het kerkbreed gesprek zal in het eerste halfjaar van 2026 plaatsvinden met een besluitvorming in de generale synode van november 2026.

Vergadering maandag 13 oktober 2025

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

Na de opening van deze digitale vergadering en het vaststellen van de agenda wordt meegedeeld dat de VKB-erepenning op woensdag 26 november 2025 aan G.L. (Gerrit) Westerveld te Waalwijk zal worden uitgereikt.

De datum voor de expertmeeting VKB Kerkrentmeester is inmiddels vastgesteld op donderdag 15 januari 2026 te Doorn, in de Maartenskerk/Koningshof. Het plan van aanpak wordt doorgenomen. De vraagstelling wordt: *Welke aanpak draagt bij aan het behoud van de vitaliteit van de gemeente, de hoop en het geloof bij de bestuurlijke en financiële druk in de plaatselijke gemeente?*

Bij het themaveld <gebouwen> wordt gemeld dat *Duurzaam Luthers* in een afrondende fase komt. Samen met de Dienstenorganisatie wordt er over de visie op kerkgebouwen gesproken. Met SBKG Zuid-Nederland wordt in november 2025 gesproken.

Vanuit de commissie orgelzaken (COZ) worden twee aspecten nader onder de aandacht van het bestuur gebracht: (1) de certificering van de orgeladviseurs en (2) gemeenten zijn soms verbaasd over de betrokkenheid van de COZ bij aanpassingen en restauraties van monumentale orgels.

Hierna komt er een notitie over BOAZ beleggingen ter sprake. De Protestantse Kerk in Nederland heeft twee beleggingsproducten gelanceerd: BOAZ Duurzaam Beleggingsfonds en BOAZ Impact Beleggingsfonds. Beide fondsen zijn bedoeld om kerkelijke gemeenten te ontzorgen bij het beleggen van vermogen. Afgesproken wordt dat de VKB via haar communicatiekanalen aandacht aan de lancering van deze fondsen besteedt. Ook de jaarrekening 2024 van de Protestantse Kerk in Nederland komt nog een keer aan de orde. Er is een brief opgesteld met de bevindingen van het bestuur VKB die aan het moderamen van de generale en kleine synode zal worden gezonden.

De voorzitter VKB F.H. (Rik) Buddenberg is door de kleine synode benoemd tot lid van de tijdelijke commissie Georganiseerd Overleg (tGO) ten behoeve van de implementatie van de ambtsvisie.

De notitie over de pastorie- en domicilieplicht is door de leden van de ledenraad, die op 24 september 2025 bij de voorbespreking waren, goed ontvangen. Besloten wordt om deze notitie als apart bespreekpunt op de agenda van komende ledenraad te zetten.

Het directiestatuut is op een enkel punt aangepast en wordt nu definitief vastgesteld. De secretaris zorgt voor een exemplaar dat op de website geplaatst kan worden.

Verder wordt het jaarplan VKB Kerkrentmeesters 2026 *Samen sterk de toekomst in* besproken. Ook komt de begroting 2026, de ledentarieven 2026 en het reservebeleid aan de orde. Voor 2026 is er na jaren weer een begroting voor een kalenderjaar. De agenda voor de ledenraad op zaterdag 1 november 2026 is akkoord.

Tot slot wordt aandacht besteed aan de werving van nieuwe bestuursleden en aan de opvolging van de voorzitter van het bestuur, die in het voorjaar van 2027 aftredend is. De vergadering vindt dat de voorzitter een actieve kerkrentmeester moet zijn. De directeur geeft een update over de stand van zaken met betrekking tot het quotum, het kerkbreed gesprek en het werkzaam vermogen. De vergaderplanning 2026 wordt vastgesteld.

Vergadering maandag 24 november 2025

Na de opening en het vaststellen van de agenda, waarbij het verslag van de vertrouwenspersoon wordt toegevoegd, wordt melding gemaakt van het jaargesprek met de directeur. Samenvattend mag gesteld worden dat de zichtbaarheid van de VKB is toegenomen en dat de uitstraling van het bureau VKB anders is geworden.

Vervolgens wordt stilgestaan bij de situatie van de Federatie van Diaconieën. Zij verkeert in een kwetsbare situatie. Er is een klein bestuur, veel uitval en beperkte toekomstperspectieven. Afgesproken wordt dat Hans de Waal, Thijs Tromp en de directeur VKB samen een toekomstplan uitwerken.

Het programma en de deelnemerslijst van de expertmeeting op 15 januari 2026 wordt doorgenomen. Bij het themaveld <gebouwen> wordt het verzoek van het bestuur VBMK (*Vereniging Beheer Monumentale Kerken*) om versterking besproken. Ze zoekt nieuwe bestuursleden en versterking van de relatie met de VKB. Bestuurslid G.G. (Gerben) van Dijk neemt het aanvaarden van een bestuursfunctie bij VBMK in overweging.

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

De andere punten die bij dit themaveld behandeld worden zijn: Duurzaam Luthers, het kerkenfonds, de terugkoppeling van het gesprek met SBKG Zuid-Nederland en de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek begraafplaatsen. Ten aanzien van SBKG Zuid-Nederland wordt gekoerst op opheffing in 2027 en de vragen die gesteld worden voortaan via VKB-partners laten lopen. De notitie over de begraafplaatsen wordt positief ontvangen.

Over de bevindingen van de jaarrekening 2024 van de Protestantse Kerk in Nederland is een gesprek geweest met het bestuur van de kerk. Dit is als kwalitatief goed ervaren. De aanwezigheid van de preses van de synode, vertegenwoordiging van de kleine synode en de financieel bestuurder geeft erkenning. Tevens wordt een terugblik gegeven van de vergadering van de Generale Synode op 14 en 15 november 2025. Het spanningsveld rondom kerkelijk werkers blijft groot. Verschillen in opleiding, aanstellingen en rechtspositie. Vanuit de werkgeversdelegatie is uitgesproken dat men terughoudend is om de kerkelijk werkers over te brengen naar de kerkelijke rechtspositie.

Er wordt uitgebreid stilgestaan bij het kerkbreed gesprek over quotum, solidariteitskas en werkzaam vermogen. De halfjaarcijfers van de VKB laten een beperkt tekort zien. De werving van nieuwe bestuursleden is gaande. Er zijn twee concrete kandidaten voor een gesprek uitgenodigd.

Ook is er een terugblik op de vergadering van de ledenraad op 1 november 2025. Het inhoudelijke deel wordt sterk gewaardeerd. Voor de volgende ledenraad wordt gedacht aan inhoudelijk deel rondom kerkgebouwtprojecten. Dit thema wordt nader uitgewerkt.

Het jaarverslag van de vertrouwenspersoon 2024 wordt besproken. De vraag wordt gesteld hoe omgegaan moet worden bij een conflict tussen bestuur en directie. Dit zal nader uitgezocht worden.

Als blijk van waardering wordt aan de bestuursleden het boek *Het kerkinterieur op de schop* overhandigd.

Vergaderingen ledenraad

De ledenraad vergaderde in de verslagperiode tweemaal en wel op 14 juni 2025 en 1 november 2025. De beide vergaderingen vonden plaats te Nijkerk in De Schakel.

De vergadering van **14 juni 2025** wordt geopend door de voorzitter Rik Buddenberg. Hij heet de huidige en nieuwe leden van de ledenraad hartelijk welkom, evenals degenen die afscheid nemen van de ledenraad en de leden van de afdelingsbesturen.

Na het vaststellen van de agenda wordt het verslag van de ledenraad van 1 maart 2025 behandeld. Er wordt daarbij gevraagd om een update van het project kerkelijke bureaus. In een toelichting wordt aangegeven dat er een ontwerpnota is opgesteld met contouren van een regionaal kerkelijk bureau. Er zullen twee pilots worden opgestart. Het betreft de bureaus Salland en Eindhoven.

Het inhoudelijk – secretariaeel – jaarverslag 2024 wordt goedgekeurd met een wijziging in het rooster van aftreden van de voorzitter, secretaris en penningmeester.

De jaarrekening 2024 wordt ongewijzigd goedgekeurd, waarbij ook het verslag van de auditcommissie financiën wordt betrokken. De penningmeester geeft een uitgebreide toelichting. De verklaring van de accountant is nog niet gereed, maar wordt nagezonden. De ledenraad verleent vervolgens decharge aan het bestuur.

Hierna worden de nieuwe ledenraadsleden aan de vergadering voorgesteld. Zij zijn benoemd door de leden (zijnde de colleges van kerkrentmeesters). Voor zover fysiek aanwezig stellen zij zich persoonlijk aan de vergadering voor.

In de vacature van een lid van de auditcommissie financiën wordt P.B. (Peter) de Wit benoemd. Hij is de opvolger van G.L. (Gerrit) Westerveld.

Het volgende agenda punt is de input voor de VKB-inbreng met betrekking tot de pastorie- en domicilieplicht. Het gaat in deze vergadering niet zozeer om een inhoudelijke discussie, maar meer om het verzamelen van inbreng. Er wordt een werkgroep opgericht bestaande uit Peter de Wit, Bart van der Roest en Rein Boersma.

De directeur licht de personele wisseling in het VKB-bureau toe. Nelline Breukhoven-van Liere is uit dienst gegaan. Per 1 juli 2025 zal Rhodé Visser in dienst treden. Verder geeft hij een overzicht van de zaken rondom

VERENIGING VOOR KERKRENTMEESTERLIJK BEHEER
IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

de nieuwe VKB-structuur met regio's en regionale bijeenkomsten. Bij de rondvraag wordt geïnformeerd naar de borging van de aanwezigheid vanuit de regio bij de uitreiking van insignes.

Na de pauze heet de directeur de genomineerde van de VKB MarshMercer Award 2025 welkom en de juryleden. Tevens worden welkom geheten Leo Schippers en Conny van Hoogstraten van MarshMercer Benefits die de prijzen sponsoren. In een korte inleiding, die bij de Award past, geeft hij een toelichting op het thema voor de inzendingen <in verbinding (kerk) zijn>. De voorzitter van de jury reikt vervolgens de prijzen uit. Eervolle vermeldingen zijn er voor Rotterdam Koningskerk en Haarlem Noord.

De derde prijs gaat naar Ridderkerk-Bolnes, de tweede prijs naar Krimpen aan den IJssel en de eerste prijs gaat naar Amsterdam-Noord.

Aansluitend wordt afscheid genomen van de afdelingsbestuurders en de ledenraadsleden die niet meer terugkeren in de ledenraad. Zij allen krijgen een beeldje overhandigd van twee mensen die elkaar vasthouden, symboliserend samendoen en samenwerken.

De vergadering van **1 november 2025** wordt eveneens geopend door de voorzitter Rik Buddenberg.

Na de vaststelling van de agenda en de behandeling van het vorige verslag van 14 juni 2025 wordt het jaarplan 2026 met als titel "Samen sterk de toekomst in" besproken.

Hierna komt de begroting 2026, de ledentarieven 2026 en de reservepositie van de VKB aan de orde, waarbij ook het verslag van de auditcommissie financiën van 28 oktober 2025 een onderdeel is.

Een nieuw ledenraadslid wordt voorgesteld. Zijn naam is Martin Vermaase. Hij is lid van de Protestantse gemeente Fivelstroom (Zeerijp en Loppersum).

Het volgende agendapunt is het standpunt VKB-bijdrage met betrekking tot de pastorie- en domicilieplicht. Diverse opmerkingen worden gemaakt.

De directeur geeft een terugblik op de regionale bijeenkomsten. Er wordt een nieuwe serie in 2026 gepland. Verder gaat hij in op situatie van het bestuur van de dienstenorganisatie, de ontwikkelingen rondom quotum en het kerkbreed gesprek, de aanstaande vacatures in het bestuur, de twee vacatures in de ledenraad (regio Utrecht en Zuid-Holland-Zuid) en de verhuizing van het VKB-bureau/kantoor in juni 2026.

Na de pauze is er een presentatie van een drietal inleiders over het onderwerp *Samen sterk: veranderingen verleden, heden en toekomst*. Dr. Hanna Ploeg-Bouwman spreekt over het verleden (*veranderperspectief*), Maarten Ploeg MSc houdt een inleiding over heden (*een casus uit de praktijk*) en Tabitha van Krimpen, theoloog en bedrijfskundige, kijkt naar de toekomst (*beeld van een twintiger*). Dit alles gevolgd door een bespreking van de ledenraadsleden met de inleiders.